

Rapport

Rapport betreffende een klacht over het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland.

Datum: 12 mei 2011

Rapportnummer: 2011/143

Klacht

Op 10 juli 2010 hebben politieambtenaren van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland de voordeur van een woning waarvan verzoeker eigenaar was, geforceerd in verband met een melding van vermissing van de bewoner. Hierdoor is schade ontstaan aan de voordeur van die woning. Verzoeker klaagt erover dat de politie heeft geweigerd de kosten voor de reparatie van die voordeur te vergoeden.

Bevindingen en beoordeling

Algemeen

1. Verzoeker woont in het buitenland en had zijn huis in Nederland ter beschikking gesteld aan een expat. Zij huurde de woning van verzoeker en was geen familie van hem. Deze expat was enige tijd niet op haar werk verschenen en daarom hadden haar collega's de politie gebeld. Naar aanleiding hiervan ging de politie op 10 juli 2010 naar de woning waarvan verzoeker eigenaar was. Daar sprak de politie met een collega van de expat. Deze collega vertelde de politie dat zij zich zorgen maakte om de expat. Nadat de politie op de voordeur had geklopt en geen reactie kreeg, zag de politie dat de sleutel in het slot aan de binnenkant van de voordeur zat. De politie keek via een kier onder de voordeur de woning in en zag dat er een vrouw op de grond lag. Vervolgens heeft de politie - na overleg met de chef van dienst - de voordeur geforceerd. In de woning lag de expat op de grond en zij was vermoedelijk al een aantal dagen eerder overleden.

2. Bij het forceren van de voordeur is deze deur beschadigd. Verzoeker heeft de schade aan de voordeur laten repareren en hij heeft de politie verzocht de kosten hiervan te vergoeden. De politie heeft niet aan dit verzoek voldaan. Vervolgens heeft verzoeker de Nationale ombudsman benaderd.

3. Verzoeker betwist de noodzaak om de voordeur te forceren niet. Het onderzoek van de Nationale ombudsman is dan ook niet gericht op het forceren van de voordeur en het binnentreden door de politie. Dit onderzoek is wel gericht op de weigering van de politie om de reparatiekosten te vergoeden.

Bevindingen

Visie verzoeker

4. Verzoeker stelt dat de politie heeft toegezegd de kosten voor de reparatie van de voordeur te betalen. Volgens verzoeker was hier door de politie geen enkele restrictie aan verbonden. De voordeur, het slot en de deurpost waren zodanig beschadigd dat verzoeker een aannemer moest laten komen voor een spoedreparatie. Verzoeker heeft aan de

Nationale ombudsman een kopie van de factuur van deze reparatie gestuurd. Hieruit blijkt dat de kosten voor de reparatie € 266,32 bedroegen. Verzoeker vindt dat de politie verwachtingen heeft gewekt en zij daarom de reparatiekosten moet vergoeden.

Visie korpsbeheerder

5. In reactie op het onderzoek van de Nationale ombudsman heeft de korpsbeheerder laten weten dat hij de klacht ongegrond acht. De politie heeft rechtmatig gehandeld en de kosten dienen daarom ten laste van verzoeker te komen, aldus de korpsbeheerder. Verder stelt de korpsbeheerder dat niet is gebleken dat de politie onzorgvuldig of disproportioneel heeft gehandeld. Ook is er geen aanleiding voor een vergoeding van de reparatiekosten uit coulance, omdat de politie niet onrechtmatig heeft gehandeld en niet is gebleken dat verzoeker voor kosten is komen te staan die in redelijkheid niet door hem gedragen dienen te worden. De reparatiekosten vallen binnen de risicosfeer van verzoeker, aangezien er gerechtvaardigde zorg bij de politie bestond dat de vermiste persoon in de woning was en zij hulp nodig had. Er was dan ook voldoende aanleiding voor de politie om op te treden. Verder heeft de politie voldoende gedaan om de schade zoveel mogelijk te beperken. De door de politie veroorzaakte schade was onontkoombaar. Daarnaast heeft de politie volgens de korpsbeheerder niet toegezegd dat zij de schade aan de voordeur zou vergoeden. Er is door de politie slechts meegedeeld dat de schade wordt vergoed, indien achteraf blijkt dat de politie onrechtmatig is binnengetreden.

Beoordeling

6. Zowel verzoeker als de politie stelt dat de politie terecht de voordeur heeft geforceerd en is binnengetreden in de woning waarvan verzoeker eigenaar was. De Nationale ombudsman zal hier bij zijn beoordeling dan ook van uitgaan.

7. Verzoeker stelt dat de politie - zonder enig voorbehoud - heeft toegezegd de reparatiekosten te zullen vergoeden. De politie stelt daarentegen dat zij slechts heeft gezegd dat deze kosten worden vergoed, indien achteraf blijkt dat de politie onrechtmatig is binnengetreden. De Nationale ombudsman heeft niet kunnen vaststellen wat de politie exact heeft gezegd over het al dan niet vergoeden van de reparatiekosten. De vraag rijst nu of de politie - afgezien van de al dan niet gedane toezegging - aanleiding had behoren te zien om de reparatiekosten te vergoeden.

8. De Nationale ombudsman beoordeelt of de overheidsinstantie - in dit geval de politie - op een behoorlijke wijze is omgegaan met het verzoek om schadevergoeding. Hij geeft geen beslissing over de juridische aansprakelijkheid van de overheid. Dit is voorbehouden aan de rechter; die kan een overheidsinstantie veroordelen tot betaling van schadevergoeding en stelt ook de hoogte daarvan vast. De Nationale ombudsman toetst dus alleen of de behandeling van een verzoek om schadevergoeding behoorlijk is geweest. Dit doet hij aan de hand van zestien spelregels, die hij heeft opgesteld naar

aanleiding van het rapport "Behoorlijk omgaan met schadeclaims" van 24 juni 2009 (2009/135) en het rapport "Behoorlijk omgaan met schadevergoeding door gemeenten" van 15 februari 2011 (2011/025). De Nationale ombudsman geeft het oordeel niet behoorlijk, indien de overheidsinstantie niet in redelijkheid tot afwijzing van de schadeclaim had kunnen komen. Dit betreft een terughoudende toets die voortvloeit uit het redelijkheidsvereiste.

9. Dit vereiste houdt in dat overheidsinstanties de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is. Dit vereiste brengt onder andere mee dat de overheid oog heeft voor claims van geringe omvang die zij redelijkerwijs moet honoreren. Daarbij stelt de overheid zich actief op, indien individuele burgers onevenredig worden benadeeld bij overheidshandelen in het algemeen belang.

10. In dit geval valt zowel de politie als verzoeker niets te verwijten. Het ging om een situatie waarin een burger in nood leek te verkeren en hulp nodig leek te hebben. De politie heeft de voorkeur dan ook geforceerd in het kader van haar hulpverleningstaak. Dit deed de politie in het algemeen belang, althans in het belang van de hulpbehoevende. Nu verzoeker en de politie niets te verwijten valt, rijst de vraag van wie in redelijkheid kan worden verwacht de reparatiekosten te betalen. Hierbij is van belang of de reparatiekosten behoren tot het normale maatschappelijke risico van verzoeker. De uitspraak van de Hoge Raad van 2 oktober 2009 (LJN: BJ1708) wijst er naar het oordeel van de Nationale ombudsman op dat deze kosten niet tot het normale maatschappelijke risico van verzoeker behoren. In het geval waar deze uitspraak op ziet, was bij rechtmatige politie-invallen schade aan twee huurwoningen toegebracht. De sociale verhuurder die eigenaar was van die twee woningen stelde de Staat aansprakelijk voor deze schade. Uit de uitspraak van de Hoge Raad blijkt dat deze schade niet behoorde tot het normale maatschappelijke risico of bedrijfsrisico van de sociale verhuurder.

11. Mede gelet op de richting die de uitspraak van de Hoge Raad lijkt aan te geven en op de omstandigheid dat sprake is van een claim van geringe omvang, is de Nationale ombudsman van oordeel dat de politie in strijd met het redelijkheidsvereiste heeft gehandeld door verzoekers claim af te wijzen. Hierbij is ook meegewogen dat verzoeker - afgezien van zijn rol als verhuurder - geen op zichzelf staand belang had bij het forceren van de deur. Het belang dat verzoeker hierbij had onderscheidde hem immers niet van de rest van de Nederlandse bevolking. De expat was bijvoorbeeld geen familie van verzoeker. Dat volgens de politie sprake was van rechtmatig optreden, leidt niet tot een ander oordeel. Ook bij rechtmatig overheidsoptreden kan volgens vaste jurisprudentie aanleiding zijn voor een tegemoetkoming, zodat de lasten gelijk worden verdeeld over de gemeenschap. De uitspraak van de Hoge Raad van 2 oktober 2009 lijkt er naar het oordeel van de Nationale ombudsman op te wijzen dat de overheid in dit geval aan verzoeker een tegemoetkoming dient te verstrekken.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Het voorgaande geeft de Nationale ombudsman aanleiding voor het doen van een aanbeveling.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland is gegrond, wegens schending van het redelijkheidsvereiste.

Aanbeveling

De Nationale ombudsman geeft de beheerder van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland in overweging om opnieuw te beslissen op de schadeclaim van verzoeker van

€ 266,32 met inachtneming van hetgeen de Nationale ombudsman hiervoor heeft overwogen.

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

4

2010.11569

de Nationale ombudsman